

Sygn. akt III UK 103/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania R
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.
o emeryturę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 4 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 stycznia 2014 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z odwołania R. O. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. o emeryturę, oddalił apelację ubezpieczonego.

Ubezpieczony zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołując się na „art. 398⁹ § 1 pkt 1 oraz 2 K.P.C., w zw. z art. 519¹ KPC” wskazał na istotne zagadnienie prawne polegające na ustaleniu: (-) czy pracownik musi wykonywać stele przez 8 godzin pracę w szczególnych warunkach by nabyć ustawowe prawo do wcześniejszej emerytury – w szczególności czy incydentalne wykonywanie innych poleceń przełożonego wyklucza uznanie wymiaru czasu pracy w szczególnych warunkach za pełny; (-) czy okres obowiązkowej służby wojskowej wlicza się do

czasu pracy w szczególnych warunkach w sytuacji, gdy „przerywa” ów okres służby wojskowej ciąg pracy w warunkach szczególnych tak, że zarówno przed odbyciem obowiązku służby wojskowej, jak i po tym obowiązku pracownik wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji. Artykuł 398⁴ k.p.c. określa wymogi formalne skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna powinna, poza spełnieniem wymagań przewidzianych dla pisma procesowego, zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz wniosek o uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (art. 398⁴ § 1 k.p.c.).

Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia jest wykazanie przez skarżącego okoliczności, które podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy podczas przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, mającego na celu stwierdzenie występowania jednej z przesłanek skargi, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przesłankami tymi są: 1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, 2) potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) nieważność postępowania lub 4) oczywista zasadność skargi. Podstawowym celem instytucji przedsądu jest bowiem rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z

art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., sygn. II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., sygn. II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., sygn. I PKN 649/01, OSNP 2004, nr 9, poz. 158, z 14 lutego 2003 r., sygn. I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., sygn. III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., sygn. II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie określono przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane zagadnienie prawne oraz nie przytoczono argumentów, które wskazywałyby na jego istnienie. Rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawienie takiej argumentacji w uzasadnieniu podstaw skargi służy bowiem jedynie wykazaniu zarzucanego naruszenia prawa materialnego lub procesowego. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych

i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., sygn. III UK 10/11, LEX nr 1124105).

Zauważyć też należy, że sformułowane we wniosku zagadnienia prawne, a także wskazywana potrzeba wykładni przepisów prawnych, zostały już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Wskazać w tym zakresie należy na uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 października 2013 r., II UZP 6/13, OSNP 2014 nr 3, poz. 42 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2013 r., I UK 166/13, LEX nr 1467146 i powołane w nim dalsze orzeczenia.

Ponadto zauważyć należy, że skarga kasacyjna opiera się na kwestionowaniu ustaleń faktycznych, zgodnie z którymi ubezpieczony 50% czasu pracował przy pracach nieobjętych wykazem, w tym przy naprawach maszyn rolniczych na hali. Skarżący kwestionuje to twierdząc, że prace te i prace incydentalne mieszczą się w wykazie prac w warunkach szczególnych, ale nie wskazuje z powołaniem się na stosowne przepisy i punkty wykazu, które prace są takimi pracami i w jakim zakresie były świadczone.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.